

אורות פלא

אורות פלא

מתורתו של רבינו אליעזר פאפו זי"ע, מח"ס "פלא יועץ"
לקט דרושים ומאמרי מוסר, שנלקטו מתוך ספריו

סכו
להודות
כחבי רבינו
אליעזר פאפו
זי"ע, מח"ס
"פלא יועץ"
ועוד

פרשת תזריע תשפ"ב

(מלאכי ב ז), והוא יורה להם הדרך אשר על ידי זה ירפא ממכתו, וזהו טעם בעקור, שכל המבזה תלמיד חכם אין תרופה למכתו (שבת קיט:).
ואפשר זה רמז הכתוב "אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת" שהם הנגעים, ורמזו בשמותם על מה הם באים. "שאת" הוא הגאווה (אלשיך ויקרא יג), המתנשא לכל לראש. "ספחת" נוטריקון ס'מ'ד פחת', שהוא פוחת מלהיות סומך נופלים. "בהרת" כלפי לשון הרע, ומוציא דבה הוא מניח בתם כמו הנגע שמניח בתם (אלשיך שם). "והיה בעור בשרו", "והיה" לשון שמחה (פסיקתא זוטרתי ואתחנן יא) כשיוצא "בעור בשרו לנגע צרעת", אשר על ידי זה "והובא אל אהרן הכהן" הוא הכהן העוסק ברנה של תורה, "או אל אחד מבניו הפהנים" הם תלמידיו התלמידי חכמים אשר בכל דור ודור, נזהגת לדורות להעלות ארוכה ומרפא למחלתו, ונקה האיש מעון.

ראש חדש ניסן

"שמור את החדש האביב ועשית פסח לה' אלקיך פי בחדש האביב הוציאך ה' אלקיך ממצרים לילה". (דברים טז א)
אמר רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה יא) בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל. יתחמץ לבב אנוש ממה שאמר (סנהדרין יז): כלו כל הקצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה, ובכך חס ושלום אבד סברנו כי אחסור דרי והימים הראשונים היו טובים מאלה. והתשובה לזה, כי יש עת וזמן אשר הגאלה תבוא ואל תאחר אפלו בדור שכלו חיב (שם צח). והן הן הדברים אשר נסתם כל חזון סתום וחתום, ואין לנו רשות להסתכל בהם (שם צז). כי אם בזאת שדבר אלקינו יקום לעולם, והוא יודע תעלומות, איך וכיצד ומתי.

ואפשר זה רמז הכתוב "שמור" קוה וצפה, מלשון "ואבינו שמר" (בראשית לז יא), "את החדש האביב" הוא חדש ניסן, צפה לרגליו של משיח, "ועשית פסח" להגיד חסדו ואמונתו, ומי שגאל את האבות הוא יגאל את הבנים. ואל תחשב כי לא יבוא משיח כי אם בדור שכלו זכאי, אינו כן, והראיה - "פי בחדש האביב הוציאך ה' אלקיך ממצרים", אפלו שהיו גוי מקרב גוי, מה אלו עובדי עבודה זרה אף אלו עובדי עבודה זרה (ויקרא רבא כג ב), וזה אמרו "לילה", שהיו מעשיהם של רשעים דומים ללילה (בראשית רבא ג ח). וכימי צאתנו מארץ מצרים יראנו נפלאות במהרה במינו, אמן בן יהי רצון.

(דן ידיו)

"ובמלאת ימי טהרה לבן או לבת תביא כבש בן שנתו לעלה ובן יונה או תר לחטאת אל פתח אהל מועד אל הכהן". (יב ו)

כתיב (משלי כב ו) "חגד לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה", ולעולם יהיה נקי בלא חטא, ועולה במעלות הקדשה והטהרה. ואם חטא על הנפש ועשה חבילות של עברות, יעשה כנגדן חבילות של תורה ומצוות (ויקרא רבה כא ה), ויועיל לו לכפר על הנפש. וכלל זה נקט בידיה, כי כל המרבה לעסק בתורה, בן ירבה עבודתו לה'.
ואפשר זה רמז הכתוב "ובמלאת ימי טהרה לבן או לבת", דהינו בזמן שהגיעו להיותם בר מצוות, "תביא" ותחנה אותם להיות "כבש" כובשים את יצרם, אשר על ידי זה יהיו לעולם בן שנה בלא חטא. כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (יומא כב:) על פסוק (שמואל א יג א) "בן שנה שאול במלכו", וגם זה גורם להם "לעולה", שלעולם יהיו עולים במעלות, ואם חטא "ובן יונה", רמז למצוות, כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (שבת מט.) למה נמשלו ישראל ליונה? מה יונה כנפיה מגינות עליה, אף ישראל מצוות מגינות עליהם. "או תור" הוא התורה, כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (זוהר ח"א טו:) על פסוק (שיר השירים ב יב) "וקול התור נשמע בארצנו", זה יועיל "לחטאת", לכפר על חטא אשר חטא על הנפש. והעקר הגדול הוא "פתח אהל מועד" הוא בית המדרש, כמו שגאמר (בראשית כה כז) "ויעקב יושב אהלים", בתרגומו, זה יביא לו "אל הכהן", להיות עובד ומכהן לה'.

"אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הפהנים". (יג ב)

הנה ידוע מה שאמר רבותינו זכרונם לברכה (עי' ויקרא רבה פ' יז ג) כי "עונותיו ילכונו את הרשע" (משלי ה כב), ועל שלשה פשעים הנגעים באים: אהה, הוא מפני הגאווה, כמו שפרש"י על פסוק (יד ד) "עץ ארז", ושלכן אמרה תורה "ולקח אזוב", לרמז שישפיל עצמו באזוב, או מפני שהוא צר עין (עי' במדבר רבה ז ה), ורמז בתבת "הצרוע" - צר עין, או מפני עון לשון הרע, וזה רמז בתבת "המצרע" - מוציא שם רע (ערכין טו:).

ובכן מצאנו תקנה לרפאות שבר הצרעת בתקון הסבות אשר בעבורם בא, ובבטול הסבה יבטל המסובב, ובכן ישמח האיש כאשר נגעים באים עליו אשר בזה יבוא לבקש תרופה למחלתו. וזה הוא טעם בעקור שראית הנגעים הוא בכהן, "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו"

לשון הרע

ידוע רעת הלשון-הרע כי רבה עד שאמרו (ערכין טו:) שהיא שקולה כנגד עבודה-זרה גלוי-ערויות שפיכות-דמים, וכבר פרתו דוד המלך עליו השלום. ולשון-הרע הוא המדבר בגנות חברו, אפלו אומר אמת, והן בעוון אין אדם נצול ממנו אשר לא שת לבו, וכל המרבה דברים מביא חטא. וכתוב (תהלים לו, יג) מי האיש החפץ חיים נצור לשונך מרע. ולפי חזק שבו וגדל ענישו, ממנו נקח לידע עד כמה מכעים את בוראו. ולכן לו בכח יגבר איש לעמד על המשמר ולשמר לפיו מחסום ויעשה עצמו כאלם מלדבר על חברו מטוב עד רע. וביותר יגדל הפאב על המדברים בגנות משפחה, או בגנות בני העיר או בגנות שבט מישראל, כגון ספרדים על האשכנזים ואשכנזים על הספרדים.

וידוע מדברי רבותינו ז"ל, שהקדוש-ברוך-הוא מקפיד הרבה על המלמדים קטגוריא על ישראל, ואין לה כל עיר ומשפחה ושבט וכל איש שאין בו בר ותבן, ואין עץ בלא עשו, ואין שלם בכל אלא אחד יחיד ומיוחד יתברך שמו, ואין להאנשים לגנות לשום אדם על אשר נמצא בו דבר לא טוב, כי דרך איש ישר בעיניו, ומה יעשה הבן הישר בעיניו יעשה לפי דעתו ולפי מה שיהיה לו עזר משידי.

לשון הרע הוא הראש שרש פורה ראש כי הוא שקול כנגד עבודה-זרה גלוי-ערויות שפיכות דמים (ערכין טו:), וכבר פרתו דוד המלך עליו השלום דכתיב (תהלים יב, ד) יכרת ה' כל שפתי חלקות לשון מדברת גדלות. ולשון הרע הוא המדבר בגנות חברו, אם הוא דבר שלא יש בו נקרא גם-כן מוציא שם רע, ואם הוא אמת נקרא לשון הרע כל שלא היה מפרסם וזה מגלהו הולך רכיל מגלה סוד שטוען דברים מזליך ומביא ואומר פלוני עשה להך כה, או דבר עליך כה וכד. גדול עונם כי חץ שחוט לשונם וקבר פתוח גרונם, אבל אם רואה שיבוא נזק על חברו חייב לגלות לו כדי שישמר, על זה נאמר (ויקרא יט, טז) לא תלך רכיל בעמך ולא תעמד על דם רעה אני ה'.

שמירת הלשון

בפי ישרים תתרומום ובשפתי צדיקים תתברך, ובלשון חסידים תתקדש, ובקרוב קדושים תתהלל, רמז בכאן מוסר גדול, כי המטמא פיו ולשונו במאכלות אסורות, ודבורים אסורים לשון הרע ושקר ונבלות וליצנות וכיוצא, וגם אשר בקרבו ישים ארבו ולבו הלך חשכים במחשבות רעות וגאון ושנאה ודומיהן, אינו ראוי לברך ולשבח לה'.

והחיי יתן אל לבו, דהני מילי קורעין את הלב לשנים עשר קרעים, כי יתחמץ לב האיש הנלכב וכליותיו ישתונן, כי הלא הלשון הוא כלי שרת בין האדם ובין ה' יתברך כביכול, כי בלשונו יתפלל וילמד ויברך לה', ורוב עבודת האיש הישראלי בגלות החל הזה הוא בלשון, ואיך כל היום יטנפהו ברחובות קריה לדבר דברים האסורים מינים ממינים שונים, עד שבמקום לשון - חתיכה נעשית נבלה, ואיך ישרת לה' בכלי מגאל הלז, לברך ולהתפלל, ודאי תפלתו קטרת תועבה, ולכן ימהר לשוב ולהתודות על מה שעבר, ויקבל עליו ליזהר מפאן ואילך, וירחץ לשונו בחרטה ובהכנעה גדולה, יתרפא בתורה, ואז יגש להקריב ולעבד ה' בכלי טהור, בסף נבחר לשון צדיק.

ואם כל האמור הוא על יחיד, על אחת כמה וכמה למי שהוא שליח צבור, אשר הוא סרסור בין ה' ובין ישראל, אשר אם יחטא בלשונו, חטאת הקהל הוא, שגוזל את נפשם ואת ממונם, כי תפלתו וקריאתו בלכתם ילכו אל הסטרא אחרא.

וזהו רמז בפי ישרים, ובשפתי צדיקים, ובלשון חסידים, ובקרוב קדושים תתהלל, ולא כל הרוצה לטול את השם יטול. מי חכם וישמר אלה.

חדש!

חדש!

לעילוי נשמת הרב הצדיק רבי יצחק בן שולמית חיה מזרחי זצ"ל נלב"ע ביום כ"ח אדר תשע"ה ת.נ.צ.ב.ה